

Infrastruktur og arealer for plasskrevende næringer

Yngvar Trandem og Terje Pettersen

Næringsarealer og infrastruktur som rammebetingelser for næringsutvikling

2.3 NÆRINGSAREALER OG INFRASTRUKTUR

God og tilstrekkelig tilgang på næringsarealer og infrastruktur spiller en nøkkelrolle i næringsutviklingen. I Fylkesplanen for Østfold «Østfold mot 2050» og i kommuneplanene er det avsatt 4 store regionale næringsområder i Mosseregionen. Vanem i Moss (Moss næringspark), Klypen/Nike i Våler (Våler næringspark) og Missingmyr i Råde (Åkebergmosen) er avsatt som areal for plasskrevende næringer, mens et areal nordvest for flyplassen i Rygge er avsatt for flyplassrelatert-/ kunnskapsbasert næring. Forsvarsrelaterte forhold har relevans for utviklingen av sistnevnte næringsområde. Det er forutsatt at kommunene i regionen skal samarbeide om utviklingen av de regionale næringsområdene.

Missingmyr i Råde - utsikt over næringsarealer og skogsområder rundt.

I tillegg til de store regionale næringsområdene er det også flere lokale næringsområder /-parker som f.eks. Solgård og Årvoll i Moss, Folkestad i Våler og Jonsten og Karlshus i Råde. Det er også flere rene industriområder som Jeløy Næringspark, Rockwool m.fl.

For å sikre «rett virksomhet på rett plass» er det i fylkesplanen for Østfold gitt regionale planbestemmelser for lokalisering av handel og arbeids- og/ eller besøksintensive arbeidsplasser. Formålet med bestemmelsene er å styrke eksisterende by- og tettstedssentre, bidra til effektiv arealbruk og legge til rette for miljø- og helsefremmende transportvalg. Dette betyr f.eks. at all detaljhandel kanaliseres til sentrum av byer og tettsteder, mens plasskrevende varer kan etableres i egne «avlastningsområder» utenfor sentrum. Likeledes skal offentlige arbeidsplasser og/eller besøksintensive virksomheter lokaliseres til sentrum av byer og tettsteder. De regionale planbestemmelsene er førende for den kommunale planleggingen.

Det er viktig å se tilgangen på næringsarealer i et regionalt perspektiv på tvers av kommunegrensene. Her må også forholdet til Vestby trekkes inn. Det er samlet sett avsatt store arealer til næring i Mosseregionen. Det er imidlertid få tilgjengelige disponible næringsarealer/-tomter ledig med mulighet for egen utvikling. Dette er en utfordring som må tas opp vurdering ifm rullering av kommuneplanene. Det må tas stilling til hvorvidt regionen i større grad skal utnytte mulighetene innenfor den voksende og viktige logistikknæringen ved å tilrettelegge for slik plasskrevende virksomhet nær E6 mot Vestby/Oslo. Næringsmessig og bærekraftig utnyttelse av kystsonen og Vansjø bør gis et styrket fokus.

Næringsarealer og infrastruktur som rammebetingelser for næringsutvikling

Jordbruksarealene er av nasjonal verdi for matproduksjon. Det er avgjørende for landbruksnæringen at arealressursene blir ivaretatt og at arealbruk er forankret i kommuneplanen.

Mosseregionen har en særdeles strategisk beliggenhet med god tilgang på motorvei, jernbane, havn og flyplass. Moss havn spiller en nøkkelrolle for utviklingen av logistikknæringene i regionen. Det er et nasjonalt mål at en større andel av godstransporten skjer på sjø og jernbane. Virksomheter som skaper tungtransport har behov for god tilgjengelighet til jernbane, havner og/eller hovedvegnett.

Med den igangsatte utbyggingen av dobbeltsporet jernbane gjennom Moss og foreliggende planer for videreføring av dobbeltsporet gjennom Råde til Fredrikstad, vil Mosseregionen sikres et godt og moderne jernbanetilbud.

Det gjenstår å finne gode løsninger for utbygging av RV 19 der ferge- og havnetrafikken fjernes fra sentrumsgatene i Moss, samt sikre tilfredsstillende utvikling av FV 120 gjennom Moss og Våler, Fv 220 fra Våler til Såner og RV 110 forbi Karlshus. Dette er forhold som må følges opp i forbindelse med Nasjonal Transportplan og regionale samferdselsplaner i Viken.

I tillegg vil det være viktig å sikre tilstrekkelig kapasitet i øvrig infrastruktur som utbygging av EL-nettet, vann og avløp og nettilgang.

Solgård Skog i Moss

Våler næringspark

By- og tettstedsutviklingen i fokus for næringsutvikling, attraktivitet og trivsel

4.2 FOKUSOMRÅDER

For å lykkes med næringsutvikling i Mossregionen er det viktig å fokusere på noen vesentlige forutsetninger; *levende og attraktive sentrumsområder, næringsaktive kommuner samt innovasjon og kompetanse*. Dette er vesentlige faktorer for alle typer næringer i regionen, herunder industri, handel, tjenesteyting, helse og landbruk, der mange er sysselsatt og vekstmulighetene er store.

Levende og attraktive sentra og tettsteder

I tillegg til de spesifikke næringsområdene som er nevnt i kapittel 2.3 spiller by- og tettstedsområdene i regionen en stadig viktigere rolle i næringsutviklingen. Handel, kontor og tjenesteytende næringer integreres i by- og stedsutviklingen og urbane kvaliteter spiller en stadig viktigere rolle i utviklingen av disse næringene. Dette gjelder både for Moss sentrum som regionsenter og for de lokale områdesentrene slik disse er definert i fylkesplanens og kommuneplanenes senterstruktur.

Et levende og mangfoldig sentrum med et variert tilbud av møteplasser, handel, tjenester og kulturtilbud og fritidsaktiviteter, er viktig for byenes og tettstedenes attraktivitet og konkurransekraft. Urbane kvaliteter er en viktig preferanse for etablering og utvikling av ulike typer kompetanse- og opplevelsesbaserte næringer. Kommunene i Mossregionen gjennomførte for noen år siden et felles Bolig-, by- og tettstedsutviklingsprosjekt med analyser av alle sentrumsområdene i regionen. Disse analysene er senere lagt til grunn i planene for sentrumsutviklingen i regionen.

Programsatsingen Byliv Moss er etablert som et partnerskap mellom kommunen, næringslivet, kulturlivet og frivilligheten for å styrke Moss sentrum som regionsenter.

Videre vil utvikling av regionens sentrumsområder være viktig for å styrke regionens attraktivitet og konkurransekraft.

Dette gjør vi:

- Vi utvikler sentrumsområdene i regionen med et variert og tilpasset tilbud av møteplasser, handel, tjenester, kulturtilbud og fritidsaktiviteter
- Vi setter klare, felles mål for sentrumsutviklingen gjennom tydelige og forutsigbare sentrumsplaner
- Vi samarbeider om sentrumsutviklingen gjennom gode offentlig - private samarbeid og partnerskap

Foto:
Yngvar
Trandem

Regionale næringsområder

Strategisk næringsplan for Mossereregionen

2.3 Næringsarealer og infrastruktur

«Det må tas stilling til hvorvidt regionen i større grad skal utnytte mulighetene innenfor den voksende og viktige logistikknæringen ved å tilrettelegge for slik plasskrevende virksomhet nær E6 mot Vestby/Oslo.»

Havn

Innlandshavn

Samferdsel

Kraftforsyning og kommunal infrastruktur

